

Academic Article; Received: 2025-09-18; Revised: 2025-11-18; Accepted: 2025-11-21.

การวิเคราะห์เปรียบเทียบระบบเสียงสระของภาษาอังกฤษกับ ภาษาไทยในเชิงสัทวิทยา: แนวทางประยุกต์เพื่อการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษ

A Contrastive Phonological Analysis of the Vowel Systems in English and Thai: Implications for English Language Pedagogy

อาทิตย์ ถมมา^{*1}, พงษ์เทพ บุญเรือง², อัมมารภรณ์ หนุยอด^{**3}Atit Thomma¹, Pongthep Boonrueng², Aummaraporn Nooyod³

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

Faculty of Humanities and Social Sciences, Loei Rajabhat University

First Author, E-mail: atit2526@hotmail.com*

Corresponding Author, E-mail: aummarapornenged@gmail.com**

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปรียบเทียบระบบหน่วยเสียงสระในภาษาอังกฤษกับภาษาไทย อันจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอย่างถูกต้อง ผลการศึกษาพบว่า ระบบหน่วยเสียงสระของทั้งสองภาษามีจำนวนเสียงใกล้เคียงกัน โดยภาษาอังกฤษมีหน่วยเสียงสระทั้งหมด 25 หน่วยเสียง ขณะที่ภาษาไทยมี 21 หน่วยเสียง ซึ่งในจำนวนนี้มีบางเสียงที่ออกเสียงได้ใกล้เคียงหรือเหมือนกัน โดยเฉพาะสระเดี่ยวจะมีลักษณะคล้ายคลึงกันระหว่างสองภาษา ในส่วนของสระประสมพบว่า สระประสมตัวมีความแตกต่างในการออกเสียงค่อนข้างมาก และสระประสมสามเสียงจะพบเฉพาะในภาษาอังกฤษแบบบริติชเท่านั้น ไม่ปรากฏอยู่ในระบบเสียงของภาษาไทย ทำให้ผู้เรียนคนไทยออกเสียงได้ยาก ทั้งนี้ ปัญหาสำคัญที่พบ คือ คนไทยมักประสบความยากลำบากในการออกเสียงภาษาอังกฤษ เนื่องจากอิทธิพลของภาษาแม่ โดยเฉพาะการออกเสียงตามตัวอักษร A E I O U ซึ่งมักเกิดความคลาดเคลื่อนในการออกเสียง ดังนั้น ในการสอนการออกเสียงภาษาอังกฤษให้แก่ผู้เรียนชาวไทย ผู้สอนสามารถนำการวิเคราะห์เปรียบเทียบระบบหน่วยเสียงสระของทั้งสอง

ภาษามาใช้เพื่ออธิบายความแตกต่างตามหลักสัทศาสตร์ อันจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถออกเสียงสระภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้องและชัดเจนยิ่งขึ้น องค์ความรู้ใหม่ คือ การนำการวิเคราะห์ระบบสัทวิทยาของสระภาษาอังกฤษ-ไทยเชิงแผนที่เสียง และลักษณะพลวัตของสระประสมมาใช้เป็นเครื่องมือฝึกการออกเสียงสำหรับผู้เรียนชาวไทย จะช่วยให้ผู้เรียนมีการออกเสียงสระภาษาอังกฤษที่ชัดเจนและใกล้เคียงเจ้าของภาษามากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

คำสำคัญ: การวิเคราะห์เปรียบเทียบ; ระบบหน่วยเสียง; สระภาษาอังกฤษ; สระภาษาไทย; การสอนภาษาอังกฤษ

Abstract

This academic article examines the contrast between the vowel phoneme systems of English and Thai to facilitate the effectiveness of English language instruction. The findings reveal that the number of vowel phonemes in both languages is relatively similar, with English containing 25 vowel phonemes and Thai comprising 21. Several of these phonemes are either identical or closely resemble one another in pronunciation, particularly in the case of monophthongs, which exhibit a high degree of similarity between the two languages. However, diphthongs show significant pronunciation differences, and triphthongs—found only in British English—are entirely absent from Thai. These features pose additional challenges for Thai learners in mastering pronunciation. A major challenge for Thai learners in acquiring English pronunciation lies in the interference from their native language. Thai speakers often rely on the orthographic representation of the five vowel letters comprising A, E, I, O, and U, leading to common pronunciation errors. Therefore, in teaching English vowel pronunciation to Thai learners, instructors may adopt a contrastive analysis approach that compares the vowel phoneme systems of English and Thai based on phonological principles. This method can facilitate greater accuracy and clarity in English vowel pronunciation among learners. The new body of knowledge involves applying vowel space mapping of English – Thai

phonological systems and the dynamic characteristics of diphthongs as a pronunciation training tool for Thai learners. This approach significantly enhances learners' ability to produce English vowel sounds more clearly and, in a manner, closer to native speakers.

Keywords: Contrastive Analysis; Phoneme System; English Vowel; Thai Vowel; English Teaching

บทนำ

ในโลกยุคโลกาภิวัตน์ ภาษาอังกฤษได้กลายเป็นภาษาสากลที่มีบทบาทสำคัญในการสื่อสารระหว่างประเทศ การศึกษาและการทำงานในระดับนานาชาติมักต้องใช้ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม หนึ่งในอุปสรรคสำคัญที่ผู้เรียนภาษาอังกฤษซึ่งใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่ต้องเผชิญ คือ ความแตกต่างของระบบเสียง โดยเฉพาะในส่วนของหน่วยเสียงสระ (Vowel Phonemes) ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการออกเสียง การฟังและการสื่อสารที่ชัดเจน

การออกเสียงที่ถูกต้องเป็นกุญแจสำคัญในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะการสอนการฟังพูด การให้ความรู้ด้านการออกเสียงที่ถูกต้องตามหลักสัทศาสตร์ (Phonetics) เป็นสิ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น แต่ในการเรียนการสอนของผู้สอนจำนวนมากมักจะประสบปัญหาในการสอนภาษาอังกฤษ การอธิบายการออกเสียงหรือลักษณะต่าง ๆ ของการออกเสียงระหว่างภาษาที่ 1 (First Language) กับภาษาที่ 2 (Second Language) ในขณะเดียวกัน ผู้เรียนอาจเข้าใจและสับสนในการออกเสียง เนื่องด้วยอิทธิพลจากภาษาแม่เข้ามาแทรกแซง (L1 Interference) สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยที่จะต้องเข้าใจและนำเสนอให้ผู้เรียนรู้ถึงความคล้ายคลึงกันหรือแตกต่างกันของทั้งสองภาษา โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบการออกเสียง (Contrastive Analysis)

กมลเนตร เอียดเกิด และคณะ (ladkert, et al., 2024: 688) จิรดา สันตรธนเสวี (Suntornsawet, 2022: 359-360) และนรินทร์ สมบัตินันท์ แบร์ (Behr, 2022: 419-420) มีความเห็นตรงกันว่า ผู้เรียนชาวไทยมักมีปัญหาในการออกเสียงสระภาษาอังกฤษ เนื่องจากความแตกต่างระหว่างระบบเสียงสระของไทยกับอังกฤษ ผู้เรียนสามารถแยกความยาวในการออกเสียงสระได้ แต่ยังมีปัญหาในการแยกคุณภาพของเสียงสระ โดยเฉพาะสระประสม (Diphthongs) ที่มีกออกเสียงเป็นสระเดี่ยวหรือเชื่อมเสียงไม่ราบรื่น ส่งผลต่อการออกเสียงสระอ่อน (Weak Vowels) เช่น สระชาว

(schwa) /ə/ และน้ำหนักเสียง (Word Stress) นอกจากนี้ ยังสับสนคู่สระ /i:/-/ɪ/ และ /o:/-/ɒ/ แม้ผู้ฟังส่วนใหญ่จะเข้าใจได้ดี ยกเว้นเสียง /ʊ/ ความคุ้นเคยกับสระประสมสองเสียงในภาษาไทยช่วยให้ผู้เรียนออกเสียงสระ /ɪə/ และ /ʊə/ ได้ถูกต้องมากขึ้น แต่สระ /aɪ/, /aʊ/ และ /ɔɪ/ มักถูกแทนด้วยสระเดี่ยว /a/ หรือ /ɔ/ ตามด้วย /-j/ หรือ /-w/ ขณะที่สระประสมที่ไม่มีในภาษาไทยสร้างความยากลำบากเนื่องจากผู้เรียนไม่คุ้นเคยเสียงเหล่านี้

ดังนั้น ครูผู้สอนควรใช้สื่อและกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น สื่อของจริง วิดีโอ การ์ตูน บทบาทสมมติ การเล่นเกม ฯลฯ เพื่อพัฒนาทักษะการออกเสียงของผู้เรียน (Khamkhen, 2010) ขณะเดียวกัน Munro (Munro, 2021: 12-13) แนะนำให้เน้นการสอนรายบุคคล (Individualized Instruction) โดยใช้เครื่องมือประเมินเสียงและเทคโนโลยี เช่น เทคนิคการฝึกการรับรู้เสียงพูดที่ใช้เสียงจากผู้พูดหลายคนในบริบทที่หลากหลาย (High Variability Phonetic Training; HVPT) การจำเสียงพูดอัตโนมัติ (Automatic Speech Recognition; ASR) เพื่อช่วยพัฒนาการออกเสียงอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงควรเริ่มสอนตั้งแต่ระยะต้นของการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อป้องกันการออกเสียงผิดที่อาจฝังแน่นในระยะยาว

แม้งานวิจัยหลายชิ้นจะกล่าวถึงปัญหาการออกเสียงของผู้เรียนชาวไทย แต่ยังขาดการวิเคราะห์แบบเปรียบเทียบเชิงสัทวิทยาที่เชื่อมโยงสู่การสอนอย่างเป็นรูปธรรม บทความวิชาการนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปรียบเทียบระบบหน่วยเสียงสระในภาษาอังกฤษกับภาษาไทย ซึ่งมีผลกระทบต่อการสอนภาษาอังกฤษแก่ผู้เรียนชาวไทย เพื่อพัฒนาการสอนให้มีประสิทธิภาพและยั่งยืน

เนื้อเรื่อง

สระ

สระ (Vowels) เป็นเสียงที่เกิดจากการสั่นของเส้นเสียงและการไหลของลมผ่านช่องปากอย่างอิสระ โดยไม่ถูกกีดขวางจากอวัยวะออกเสียง มีความดังและปริมาณเสียงสูงกว่าเสียงพยัญชนะ (ดารณี ศักดิ์ศิริผล, 2541: 7) เสียงสระเกิดจากกระแสลมหายใจที่ผ่านปอดและกล่องเสียง ทำให้สายเสียงสั่นสะเทือนต่อเนื่อง ก่อนผ่านช่องคอและช่องปากโดยไม่ถูกปิดกั้น รูปร่างของช่องปากทำหน้าที่เป็น “ห้องก้องเสียง” ร่วมกับตำแหน่งลิ้น ส่งผลให้เกิดเสียงสระหลากหลาย เช่น การออกเสียง “อู” ริมฝีปากกลม ลิ้นหลังยกขึ้นใกล้เพดานอ่อน ในขณะที่เสียง “อี” ริมฝีปากเหยียด ลิ้นปลายยกใกล้ปุ่มเหงือก

นักภาษาศาสตร์หลายคนได้ให้ความหมายของเสียงสระไว้ในแง่มุมต่าง ๆ ดังนี้ โจนส์ (Jones, 1922: 15) อธิบายว่า ลักษณะเฉพาะของเสียงสระขึ้นอยู่กับรูปร่างของทางเดินอากาศเหนือกล่องเสียง ซึ่งเรียกว่า การสั่นสะท้อนเสียง (Sound Vibration) โดยการเปลี่ยนแปลงรูปร่างของทางเดินอากาศนี้จะส่งผลต่อคุณภาพเสียงที่เกิดจากการสั่นของเส้นเสียง ทำให้เกิดเสียงสระที่หลากหลายขึ้น เลเดอโฟเกดและจอห์นสัน (Ladefoged & Johnson, 2015: 19-21) กล่าวว่า การเปล่งเสียงสระนั้นฐานกรณ์ต่าง ๆ (Articulations) จะไม่ได้อยู่ใกล้กันมาก และกระแสลมสามารถเคลื่อนที่ผ่านได้โดยไม่ถูกรบกวน เสียงสระสามารถอธิบายได้ในเบื้องต้นจากตำแหน่งสูงสุดของลิ้นภายในช่องปาก และตำแหน่งของริมฝีปากขณะออกเสียง ทั้งนี้ เสียงสระมีโครงสร้างที่ซับซ้อนไม่ต่างจากเสียงประเภทอื่น ๆ ยกเว้นเสียงบริสุทธิ์ (Pure tone) เช่นเสียงจากส้อมเสียง (Tuning fork) ในทำนองเดียวกัน เลเดอโฟเกด และดิสเนอร์ (Ladefoged & Disner, 2012: 32) ระบุว่า เสียงสระสามารถเปล่งออกได้ในระดับเสียงที่หลากหลายภายในช่วงเสียงของผู้พูด และเสียงสระที่แตกต่างกันนั้นเปรียบได้กับเสียงดนตรีที่มีลักษณะแตกต่างกัน ฟาสอลด์และคอนเนอร์-ลันตัน (Fasold & Connor-Linton, 2006: 25) กล่าวเพิ่มเติมว่า เสียงสระมักจะอธิบายได้ยากกว่าเสียงพยัญชนะ เนื่องจากเป็นเสียงที่เกิดขึ้นในสภาพที่ช่องเสียงเปิด (Open Vocal Tract) ทำให้ลิ้นไม่สัมผัสกับส่วนใดส่วนหนึ่งของช่องปากอย่างชัดเจน ในขณะที่พริมคินและคณะ (Fromkin, et al., 2014: 205) ชี้ให้เห็นว่า เสียงสระเกิดจากการปล่อยให้อากาศจากปอดไหลผ่านออกทางช่องปากหรือจมูก โดยมีการขัดขวางเพียงเล็กน้อยเท่านั้น คุณลักษณะของเสียงสระจะขึ้นอยู่กับลักษณะของเส้นทางเดินอากาศในช่องเสียง เช่น ตำแหน่งของลิ้นในช่องปากซึ่งอาจอยู่สูงหรือต่ำ การวางริมฝีปากซึ่งอาจแผ่ออกหรือห่อเข้า และการยกหรือลดของลิ้นไก่

ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า เสียงสระเกิดจากการสั่นของเส้นเสียงโดยไม่ถูกกีดขวางในช่องปากและมีลักษณะซับซ้อนซึ่งจะขึ้นอยู่กับตำแหน่งลิ้น ริมฝีปากและลิ้นไก่ ทำให้มีคุณภาพเสียงหลากหลายและยากต่อการอธิบายมากกว่าเสียงพยัญชนะ

หน่วยเสียง

หน่วยเสียง (Phonemes) เป็นหน่วยเสียงที่เล็กที่สุดในโครงสร้างของภาษา ประกอบด้วยพยัญชนะ เช่น /p/, /t/, /s/ และ สระ เช่น /i:/, /æ/, /ai/ โดยจำนวนหน่วยเสียงขึ้นอยู่กับภาษานั้นสระประสมหรือเสียงที่พบได้น้อย (Ladefoged & Johnson, 2015: 317) หน่วยเสียงแบ่งออกเป็น 3 ประเภทหลัก คือ 1) หน่วยเสียงพยัญชนะ (Consonant Phonemes) เกิดจากการกีดขวางหรือเปลี่ยนทิศทางของกระแสลม

ภายในช่องเสียง มีบทบาทสำคัญในการจำแนกความหมายของคำ เช่น /p/ และ /b/ ในคำว่า “pat” และ “bat” 2) หน่วยเสียงสระ (Vowel Phonemes) เกิดจากกระแสลมไหลผ่านช่องเสียงอย่างอิสระ เป็นองค์ประกอบหลักของพยางค์และมีบทบาทสำคัญต่อความหมาย เช่น /ɪ/ และ /i:/ ในคำว่า “ship” /ʃɪp/ และ “sheep” /ʃi:p/ 3) หน่วยเสียงวรรณยุกต์ (Tonal Systems) เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของ “ระดับความสูง-ต่ำของเสียง” (Pitch) ของพยางค์หนึ่ง ๆ ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัยร่วมกัน เช่น การเคลื่อนไหวของสายเสียง การหายใจและแรงลม ตำแหน่งและการเคลื่อนไหวของอวัยวะในช่องปาก ความสัมพันธ์กับพยัญชนะต้นและสระ ตัวอย่างเช่น /mā:/ “ม้า” เสียง สูง → ต่ำ (High-falling) และ /mā:/ “หมา” เสียง ต่ำ → สูง (Low-rising)

บทความนี้มุ่งเน้นการวิเคราะห์เปรียบเทียบระบบเสียงสระของภาษาอังกฤษกับภาษาไทยในเชิงสัทวิทยาเพื่อประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแก่ผู้เรียนที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่ การเปรียบเทียบนี้ช่วยให้เข้าใจความแตกต่างของระบบเสียงทั้งสองภาษาอย่างลึกซึ้งและส่งผลประโยชน์หลายด้าน ได้แก่ 1) ครูสามารถวิเคราะห์และคาดการณ์ข้อผิดพลาดในการออกเสียงของผู้เรียน เช่น การสับเปลี่ยนเสียง /ɪ/ กับ /i:/ หรือการแทนที่เสียงสระภาษาอังกฤษด้วยเสียงที่ใกล้เคียงในภาษาไทย 2) ส่งเสริมทักษะการออกเสียงที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ทำให้การสื่อสารราบรื่นและลดความสับสนจากการออกเสียงผิด 3) สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรและสื่อการสอนที่ตอบโจทย์ผู้เรียน เช่น การฝึกฟังเสียงสระคล้ายกัน การใช้สื่อโพนิกส์ 4) เป็นรากฐานสำคัญของภาษาศาสตร์เปรียบเทียบ (Contrastive Linguistics) ที่ช่วยขยายขอบเขตความรู้ด้านภาษาศาสตร์ทั่วไป ประยุกต์และการสอนภาษา รวมถึงพัฒนาทฤษฎีและแนวปฏิบัติใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง

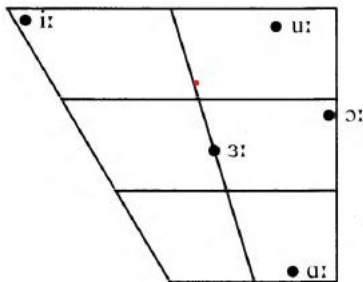
หน่วยเสียงสระภาษาอังกฤษกับภาษาไทย

หน่วยเสียงสระในภาษาอังกฤษกับภาษาไทย (English and Thai Phonemes) มีความแตกต่างกันทั้งจำนวนและคุณภาพของเสียง โดยภาษาอังกฤษมีสระแท้ (Pure Vowels) สระประสม และสระประสมสามเสียง (Triphthongs) ซึ่งบางเสียงไม่มีในภาษาไทยทำให้ผู้เรียนชาวไทยมักออกเสียงผิดหรือแทนด้วยเสียงที่ใกล้เคียงในภาษาแม่ ส่งผลต่อความชัดเจนและความเข้าใจในการสื่อสาร (นันทนารณเกียรติ, 2555: 55) นอกจากนี้ การสะกดคำในภาษาอังกฤษมีความซับซ้อน เสียงสระเดียวกันอาจสะกดด้วยหลายตัวอักษร เช่น /i:/ ใน “sea”, “see”, “be” หรือ /e/ ใน “egg”, “friend” ในขณะเดียวกัน ตัวอักษรเดียวกันอาจแทนเสียงสระ

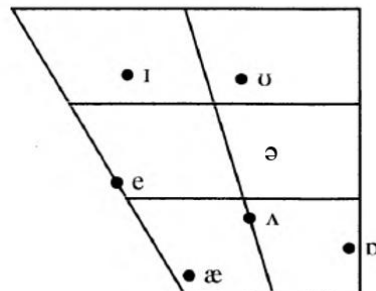
ต่างกัน เช่น “a” ใน “bark” /bɑ:k/, “fall” /fɔ:l/, “tale” /teɪl/ หรือ “o” ใน “wolf” /wʊlf/, “do” /du:/ ซึ่งความหลากหลายนี้สร้างความสับสนในการออกเสียง การที่เสียงสระในภาษาอังกฤษมีรูปแบบการสะกดหลากหลายทำให้ผู้เรียนชาวไทยเกิดความสับสนในการออกเสียง อย่างไรก็ตาม การใช้สัญลักษณ์ (Phonetic Symbols) ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจวิธีออกเสียงได้ถูกต้องและสม่ำเสมอ เนื่องจากสัญลักษณ์แต่ละตัวแทนเสียงพูดอย่างชัดเจนและแน่นอน

หน่วยเสียงสระภาษาอังกฤษมีทั้งหมด 25 หน่วย โรช (Roach, 2009: 13-14, 16-19) แบ่งออกเป็นกลุ่มตามลักษณะการเปล่งเสียง ดังนี้

1. สระเดี่ยว (Monophthongs) จำนวน 12 หน่วยเสียง เป็นเสียงสระบริสุทธิ์ที่ตำแหน่งลิ้นและปากไม่เปลี่ยนแปลงตลอดการออกเสียง เช่น /i:/ ใน “see” /si:/ และ /ʌ/ ใน “cup” /kʌp/ สระเสียงสั้น (Short vowels) 7 หน่วย /ɪ/ “sit”, /e/ “bed”, /æ/ “mat”, /ʌ/ “cut”, /ɒ/ “pot”, /ʊ/ “put”, และ /ə/ “about” (schwa) สระเสียงยาว (Long vowels) 5 หน่วย /i:/ “seat”, /ɜ:/ “bird”, /ɑ:/ “car”, /o:/ “call”, /u:/ “food”

Note. From *English Phonetics and Phonology: A Practical Course* by Roach (2009: 13)

Note. From *English Phonetics and Phonology: A Practical Course* by Roach (2009: 16)

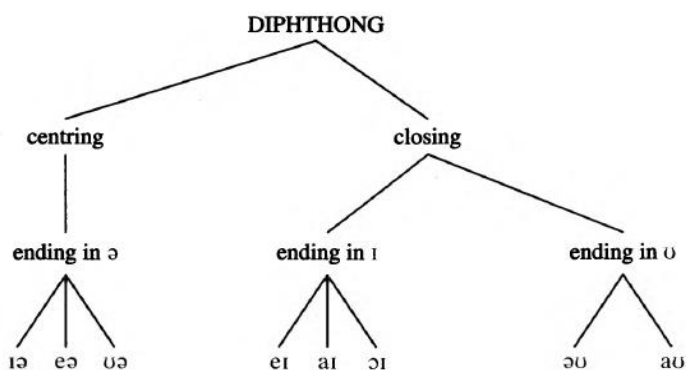
ภาพ 1 แผนภาพสระเสียงสั้นในภาษาอังกฤษ แผนภาพสระเสียงยาวในภาษาอังกฤษ

Tongue Height	Part of the Tongue Raised	Front	Central	Back	
	Tongue Root	Spread	Neutral	Rounded	
High	Tense	/i:/			/u:/
	Lax	/ɪ/			/ʊ/
Mid	Tense		/ɜ:/		/ɔ:/
	Lax	/e/	/ə/		
Low	Tense			/ɑ:/	
	Lax	/æ/	/ʌ/		/ɒ/

Note. Adapted from *English Phonetics and Phonology: A Practical Course* by Roach (2009: 12-14, 16-17)

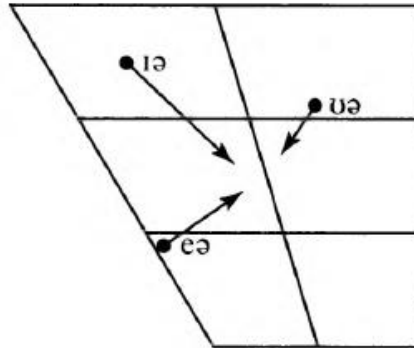
ตาราง 1 สระเดี่ยวในภาษาอังกฤษ

2. สระประสมมี 8 หน่วยเสียง เป็นสระที่เสียงเลื่อนไปจากสระหนึ่งไปยังอีกสระหนึ่งอย่างราบรื่นภายในพยางค์เดียว เช่น /aɪ/ ใน “my” /maɪ/ และ /əʊ/ ใน “go” /gəʊ/ โดยสระหน้าจะหนักกว่าและเป็นสระเสียงยาว (Long Vowels) แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ประกอบด้วย 1) สระประสมแบบเลื่อนสู่ตรงกลาง (Centring Diphthongs) เสียงตัวที่สองเลื่อนไปยังสระกึ่งกลาง ประกอบด้วย /ɪə/ “fear” /fiə/, /eə/ “care” /keə/, /ʊə/ “tour” /tuə/ 2) สระประสมแบบเลื่อนขึ้น (Closing Diphthongs) เสียงตัวที่สองสูงขึ้นหรือปิดมากขึ้น ประกอบด้วย /eɪ/ “pay” /peɪ/, /aɪ/ “buy” /baɪ/, /ɔɪ/ “voice” /voɪs/, /əʊ/ “load” /ləʊd/, /aʊ/ “house” /haʊs/

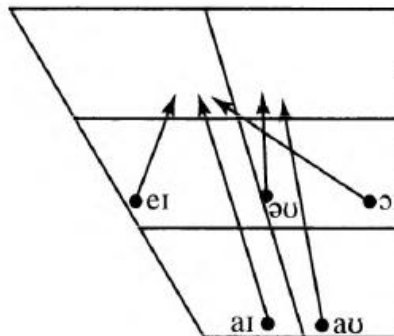
Note. From *English Phonetics and Phonology: A Practical Course* by Roach (2009: 17)

ภาพ 2 แผนผังสระประสมในภาษาอังกฤษ

Note. From *English Phonetics and Phonology: A Practical Course* by Roach (2009: 18)

ภาพ 3 แผนภาพสระประสมเลื่อนสู่ตรงกลางหาสระขวา (Schwa) /ə/ (Centring Diphthongs)

Note. From *English Phonetics and Phonology: A Practical Course* by Roach (2009: 18)

ภาพ 4 แผนภาพสระประสมเลื่อนขึ้น จำนวน 3 เสียง เลื่อนหาเสียง /ɪ/ และจำนวน 2 เสียง เลื่อนหาเสียง /ʊ/ (Closing Diphthongs)

3. สระประสมสามเสียงมี 5 หน่วยเสียง เป็นสระซับซ้อนที่เลื่อนเสียงผ่านสามตำแหน่งภายในพยางค์เดียว มักพบในสำเนียงอังกฤษ (RP) เช่น /aʊə/ ใน “power” /paʊə/ และ /aɪə/ ใน “fire” /faɪə/ สระสามตัวเกิดจากการนำสระประสมมาผสมกับเสียงท้ายเป็นสระขวา (Schwa) /ə/ เพื่อให้เสียงสั้นไหลและเป็นธรรมชาติ โดยสระประสมสามเสียงประกอบด้วย /eɪə/ เช่น “player” /pleɪə/, /aɪə/ เช่น “fire” /faɪə/, /ɔɪə/ เช่น “loyal” /ləɪə/, /əʊə/ เช่น “lower” /ləʊə/, /aʊə/ เช่น “hour” /aʊə/

กาญจนา นาคสกุล (2541: 41) ระบุว่า ภาษาไทยมีสระ 21 หน่วยเสียง (สั้น 9, ยาว 9, ประสม 3) ส่วนภาษาอังกฤษมีสระมากกว่าและหลากหลายกว่า โดยภาษาไทยมีวรรณยุกต์เปลี่ยนความหมายได้ ขณะที่ภาษาอังกฤษไม่มี สระในภาษาไทยแบ่งออกเป็น ดังนี้

3.1 สระเดี่ยวของภาษาไทยมี 18 หน่วยเสียง (วรวรรณ ศรียาภัย, 2556: 87) แบ่งตามตำแหน่งลิ้นเป็นสระหน้า กลางและหลัง รวมทั้งสระสั้น 9 เสียง และสระยาว 9 เสียง โดยความยาวของสระสามารถเปลี่ยนความหมายคำได้ เช่น /a/ “wan” “วัน” กับ /a:/ “wa:n” “วาน” (Luksaneeyanawin, 1983: 42) เสียงสั้นและยาวที่สัมพันธ์กันมีคุณภาพเสียงใกล้เคียงกัน สระเดี่ยวแสดงไว้ด้านล่าง

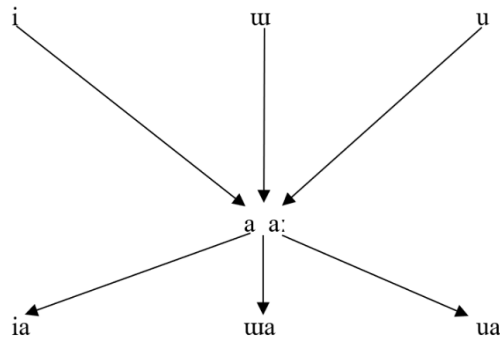
Pitch Lips	Front Unrounded	Central Neutral	Back Rounded
High	i, iː	ɯ, ɯː	u, uː
mid	e, eː	ə, əː	o, oː
Low	ɛ, ɛː	a, aː	ɔ, ɔː

Note. Adapted from *Intonation in Thai* by Luksaneeyanawin (1983: 42)

ตาราง 2 ภาพสระเดี่ยวในภาษาไทย

3.2 สระประสมในภาษาไทยมี 3 หน่วยเสียงหลัก ได้แก่ /ia/ “เอีย”, /ua/ “อัว” และ /ua/ “เอือ” โดยแต่ละหน่วยเสียงยังแบ่งออกเป็นหน่วยเสียงย่อย 2 เสียง เช่น /ia/ → /ia/ “เกียะ” และ /i:a/ “เรียน”, /ua/ → /ua/ “ยัวะ” และ /u:a/ “วัว”, /ua/ → /ua/ “เพือะ” และ /u:a/ “เรือ” เสียงเหล่านี้เกิดจากการเลื่อนเสียงจากสระหนึ่งไปยังอีกสระหนึ่งอย่างราบรื่นในพยางค์เดียว

ในขณะที่ภาษาอังกฤษแบบอังกฤษ (British English) มีสระประสมมากกว่า โดยในสำเนียงมาตรฐาน RP (Received Pronunciation) มีทั้งหมด 8 เสียง ได้แก่ /ɪə/, /eə/, /ʊə/, /eɪ/, /aɪ/, /ɔɪ/, /əʊ/, /aʊ/ (Roach, 2009) การที่ภาษาไทยมีสระประสมน้อยกว่ามาก ส่งผลให้ผู้เรียนชาวไทยมักประสบความยากลำบากในการออกเสียงสระเหล่านี้อย่างมาก ในภาษาไทยมีสระประสมเพียง 3 เสียง ได้แก่ /ia/, /ua/ และ /ua/ ซึ่งเป็นสระประสมเน้นเสียงแรก (Falling Diphthongs) คือ เกิดจากสระสูง (/i/, /ɯ/, /u/) ผสมกับสระต่ำ (/a/) ภายในพยางค์เดียว โดยสระต่ำที่เป็นปลายเสียงของสระประสมสามารถนับเป็น หน่วยเสียงเดียวกันคือ /a/ (กาญจนา นาคสกุล, 2541: 45)

หมายเหตุ. จาก ภาษาศาสตร์ภาษาไทย โดย วรวรรณ ศรียาภัย (2556: 90)

ภาพ 5 แผนภาพการเลื่อนของสระประสมในภาษาไทย

3.3 สระประสมสามเสียง ภาษาไทยไม่ปรากฏเสียงสระประสมสามเสียง การวิเคราะห์เปรียบเทียบระบบเสียงสระของภาษาอังกฤษกับภาษาไทยในเชิงสัทวิทยา (A Contrastive Phonological Analysis of the Vowel Systems in English and Thai)

สระเดี่ยวภาษาอังกฤษมี 12 ตัว ส่วนภาษาไทยมี 18 ตัว แม้จำนวนสระภาษาอังกฤษน้อยกว่า ผู้เรียนชาวไทยมักออกเสียงผิดเพราะการสะกดตัวอักษร A E I O U ไม่ตรงกับเสียง (Grapheme-phoneme Inconsistency) และอิทธิพลการสะกดคำภาษาอังกฤษ (Influence of English Spelling) ดังที่ได้กล่าวมาเบื้องต้น สอดคล้องกับฟิคท์เนอร์ (Fichtner, 1976: 193) ที่กล่าวว่า การสะกดคำภาษาอังกฤษมักไม่เป็นระเบียบ เนื่องจากเสียงหนึ่งอาจแทนด้วยตัวอักษรหลายแบบหรือเสียงเดียวกันสะกดได้หลายรูป แต่ความสอดคล้องระหว่างเสียงกับตัวสะกดมีมากกว่า 80% โดยปัญหาชัดเจนที่สุดอยู่ที่สระ อาทิตย ถมมา (Thomma, 2024: 209) กล่าวว่า ปัจจัยหลายอย่างมีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเขียนกับการพูด ในการวิเคราะห์ความยากของการเรียนสระภาษาอังกฤษ การเข้าใจว่า การสะกดคำส่งผลต่อการออกเสียงผิดอย่างไรจึงมีความสำคัญ งานวิจัยจำนวนหนึ่ง เช่น เวนเดลลินและเปเปอร์แคมป์ (Vendelin & Peperkamp, 2006) ดาลันด์ และคณะ (Daland, et al., 2015) และแฮมดี (Hamdi, 2017) ได้ศึกษาบทบาทของอักขรวิธีหรือรูปแบบการสะกดคำ โดยชี้ให้เห็นว่า การสะกดคำมีอิทธิพลในระดับภาษาศาสตร์ที่อยู่นอกเหนือจากระบบภาษาโดยตรง นอกจากนี้ สมิธ (Smith, 2006) ยังเสนอว่า กลยุทธ์ที่ผู้เรียนใช้ในการ

ปรับโครงสร้างพยางค์ที่ไม่ถูกต้อง อาจมีจุดเริ่มต้นมาจากอิทธิพลของรูปแบบการสะกดคำอีกด้วย

ตารางด้านล่างประกอบไปด้วยการเปรียบเทียบหน่วยเสียงสระภาษาอังกฤษและสระภาษาไทย ทั้งความเหมือนและความแตกต่างกันในการออกเสียงเพื่อให้เกิดความเข้าใจ เรียนรู้วิธีการวิเคราะห์เปรียบเทียบ (Contrastive Analysis) ทั้งสองภาษา * (ไม่มี) หมายถึง ไม่ปรากฏอยู่ในภาษาไทย * (มี) หมายถึง ปรากฏอยู่ในภาษาไทย

English	Thai
/ɪ/ “sit” /sɪt/ (มี) /i:/ “seat” /si:t/ (มี)	/i/ /pit/ “ปิด” /i:/ /pin/ “ป็น”
สระ /ɪ/ และ /i:/ ในภาษาอังกฤษมีลักษณะใกล้เคียงกับสระ อี และ อี ของภาษาไทย ทำให้ผู้เรียนชาวไทยออกเสียงได้ง่าย โดย /ɪ/ ล้วนส่วนหน้ายกขึ้นใกล้เพดานปาก ปลายลิ้นแตะพื้นล่าง เสียงไม่เกร็ง ส่วน /i:/ เสียงเกร็ง แต่ปัญหาสำคัญเกิดจากการสะกดสระที่หลากหลาย เช่น /ɪ/ สะกดได้หลายรูปแบบ (‘i’ “sit”, ‘e’ “pretty”, ‘a’ “village”, ‘y’ “body” เป็นต้น) ทำให้คนไทยมักออกเสียงสั้นเป็นยาว เช่น “sit” /sɪt/ เป็น [si:t] ส่วน /i:/ เช่น “ee” “see”, “ea” “sea”, “ie” “niece” มักออกเสียงผิดตามตัวสะกด เช่น “niece” /ni:ʃ/ ออกเสียงเป็น [naɪʃ] ตามอิทธิพลของการอ่านตามตัวสะกดแบบไทย * /ɒ/ คือ สัญลักษณ์การไม่ออกเสียง (Zero)	
English	Thai
/e/ “bed” /bed/ (ไม่มี)	/e/ /pèt/ “เปิด” /e:/ /ple/ “เปล”
สระ /e/ เกิดจากการยกลิ้นหน้าปานกลาง ระหว่างกึ่งสูงกับกึ่งต่ำ ด้านข้างลิ้นสัมผัสฟันบนเล็กน้อย ลิ้นเกร็งเล็กน้อย ริมฝีปากไม่ห่อ นันทนา วัฒนเกียรติ (2555: 63) ระบุว่า คล้ายสระ เอะ /e/ และ เอ /e:/ ในภาษาไทย แต่มีตัวสะกดหลายรูปแบบ เช่น ‘e’ “yes”, ‘a’ “many”, ‘u’ “bury”, ‘ea’ “great” เป็นต้น ทำให้ผู้เรียนชาวไทยมักออกเสียงผิด เช่น “bury” เป็น [บูรี] แทนเสียง /berɪ/ หรือ “leopard” เป็น [ลิโอพาด] แทนเสียง /lepərd/ เนื่องจากเสียง /e/ ไม่มีในภาษาไทย มีเพียงเสียงใกล้เคียง /e/ และ /e:/ เท่านั้น	
English	Thai
/æ/ “mat” /mæt/ (ไม่มี)	/ɛ/ /pɛn/ “แป้น” /ɛ:/ /preŋ/ “แปรง”
สระ /æ/ ในภาษาอังกฤษคล้ายสระ อะ/แอะ ของภาษาไทย แต่ลิ้นต่ำกว่าและริมฝีปากไม่ห่อ (Thomma, 2024: 215) ผู้เรียนชาวไทยมักออกเสียงผิดเป็น [a:] โดยเฉพาะเมื่อตัวอักษรสะกดเป็น ‘a’ เช่น “tap” /tæp/ → [ta:p] ผิดพลาดสูงถึง 91.7% เนื่องจากตัวอักษร ‘a’ สามารถออกเสียงได้หลายแบบ เช่น /ə/ “about” /əbaʊt/ → [abaʊt], /eə/ “Mary” /meərɪ/ → [marɪ] (Thomma, 2024: 222)	

English	Thai
/b/ “pot” /pɒt/ (ไม่มี) /v:/ “call” /kɔ:l/ (มี)	/v/ /sɔj/ “สร้อย” /v:/ /chɔ:p/ “ชอบ”
เสียงสระ /b/ เป็นเสียงที่ผู้เรียนชาวไทยมักออกเสียงผิดถึงร้อยละ 90.25 เพราะไม่มีสระเทียบในไทย (Thomma, 2024: 224) ออกเสียงด้วยลิ้นหลังยกเล็กน้อย ริมฝีปากห่อเล็ก ขากรรไกรกว้าง คล้ายสระ เอาะ /v/ และ ออ /v:/ มักสะกดด้วย ‘o’, ‘a’, ‘au’, ‘ou’, ‘ow’ ทำให้ผู้เรียนชาวไทยอ่านผิดเป็น /o/ เช่น “cod” → /kɒt/, “pot” → /pɒt/, “fog” → /fɒk/ (ร้อยละ 90–93) (Thomma, 2024: 223) เนื่องจากตัวอักษร ‘o’ มีหลายเสียงในอังกฤษ เช่น /ʊ/, /u:/, /v:/, /ʌ/ เป็นต้น	
English	Thai
/ʊ/ “put” /pʊt/ (มี) /u:/ “food” /fu:d/ (มี)	/u/ /lʊŋ/ “ลุง” /u:/ /ŋu:/ “งู”
เสียงสระ /ʊ/ และ /u:/ ของภาษาอังกฤษใกล้เคียงสระ อุ /u/ และ อู /u:/ ในไทย จึงออกเสียงไม่ยาก โดย /ʊ/ กล้ามเนื้อไม่เกร็ง /u:/ เกร็งกว่า (ลิ้นหน้าต่ำ ปลายลิ้นใกล้ฟันล่าง หลังลิ้นยกขึ้นใกล้เพดานอ่อน ริมฝีปากยื่น) (/ʊ/ สะกด ‘u’, ‘oo’, ‘o’; /u:/ สะกด ‘o’, ‘u’, ‘oo’, ‘eu’, ‘ue’, ‘ui’, ‘ew’, ‘ou’) อย่างไรก็ตาม ผู้เรียนชาวไทยมักออกเสียงสั้นเป็นยาว เช่น “book” /bʊk/ → [bu:k] ความคลาดเคลื่อนคิดเป็นร้อยละ 12.66 (นันทนา รณเกียรติ, 2555: 72; Thomma, 2024: 226–227)	
English	Thai
/ə/ “about” /əbaʊt/ (มี) /ɜ:/ “bird” /bɜ:rd/ (ไม่มี)	/ə/ /ŋən/ “เงิน” /ə:/ /khə:j/ “เคย”
เสียง /ə/ และ /ɜ:/ ภาษาอังกฤษคล้ายสระ “เออะ” /ə/ และ “เออ” /ə:/ ในไทย แต่ต่างตำแหน่งลิ้น (/ɜ:/ ใช้ลิ้นกลาง ไทยใช้ลิ้นหลัง) ทำให้ออกเสียงแบบไทยฟังผิดธรรมชาติ /ɜ:/ เป็นสระยาว /ə/ สั้นกว่า (นันทนา รณเกียรติ, 2555: 76, 78) สระ /ə/ สะกดด้วย ‘a’, ‘e’, ‘o’, ‘u’, ‘ou’, ‘er’, ‘or’, ‘ur’, ‘ure’, ‘ia’; สระ /ɜ:/ สะกด ‘er’, ‘ir’, ‘ur’, ‘ear’, ‘or’, ‘our’ อาทิตย์ ถมมา (Thomma, 2024: 227–229, 237) พบผู้เรียนชาวไทยออกเสียง /ɜ:/ ผิด (82.66%) เช่น (“turn” → [tu:n], “verb” → [wɛp]) และ /ə/ (80.16%) เช่น “away” → [awe], “occur” → [okə] เนื่องจากสะกดคำหลากหลายทำให้ผู้เรียนอ่านตามตัวอักษร	
English	Thai
/ʌ/ “cut” /kʌt/ (ไม่มี) /ɑ:/ “car” /kɑ:/ (มี)	/a/ /tʰap/ “ตบ” /ɑ:/ /cha:m/ “ชาวม”
อาทิตย์ ถมมา (Thomma, 2024: 215) กล่าวว่า เสียงสระ /ʌ/ ไม่มีในภาษาไทย โดยปรารมภ์รัตน์ โชติกเสถียร (2552: 32) อธิบายว่า เสียงนี้เกิดจากการยกลิ้นส่วนกลางอยู่ใน	

ระดับกลาง ริมฝีปากไม่ห่อ ต้องเกร็งกล้ามเนื้อบริเวณลิ้นและปาก ส่วน นันทนา รณเกียรติ (2555: 75) เสริมว่า /ʌ/ เป็นสระสั้น คล้ายเสียง “อะ” /a/ หรือ /a:/ ในภาษาไทย แต่ลิ้นของคนไทยมักอยู่ด้านหน้ามากเกินไป ทำให้เสียงเพี้ยน สระ /ʌ/ มักสะกดด้วย ‘u’ “sun”, ‘o’ “son”, ‘ou’ “cousin”, ‘oo’ “blood”, ‘oe’ “does” ผู้เรียนชาวไทยมักแทนเสียง /ʌ/ ด้วย [o] เช่น “month” /mʌnθ/ → [mon], หรือ [บ] เช่น “mud” /mʌd/ → [mʊt] (92.67%) (Thomma, 2024: 221–223) เนื่องจากขาดความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างเสียงกับตัวสะกด สำหรับเสียง /ɑ:/ ผู้เรียนชาวไทยไม่ค่อยมีปัญหา เพราะคล้ายเสียง “อา” /a:/ ในภาษาไทย เสียงนี้เป็นสระยาว ลิ้นและขากรรไกรอยู่ระดับต่ำสุด ริมฝีปากห่อเล็กน้อย (ในไทยเปิดกว้างกว่า) มักสะกดด้วย ‘a’ “pass” /pɑ:s/, ‘ar’ “car” /kɑ:/, ‘er’ “clerk” /kɫɑ:k/, ‘al’ “calm” /kɑ:m/, ‘au’ “laugh” /lɑ:f/, ‘ear’ “heart” /hɑ:t/ ทั้งนี้ ตัวอักษร ‘a’ และ ‘au’ ในสำเนียงอเมริกัน (GA) มักออกเสียง /æ/ เช่น “pass” /pæ:s/, “laugh” /læf/, “aunt” /ænt/ แทนเสียง /ɑ:/ ของสำเนียงอังกฤษ (RP หรือ BBC)	
English	Thai
-	/o/ /tòk/ “ตก” /o:/ /lòk/ “โลก”
เสียงสระโออะ /o/ และ โอ /o:/ ในภาษาไทยไม่มีเสียงเทียบตรงในภาษาอังกฤษ เพราะภาษาอังกฤษมักใช้สระประสม /əʊ/ เช่น “go” /gəʊ/	
English	Thai
-	/u/ /jʊt/ “ยัด” /u:/ /chǔ:/ “ชื่อ”
เสียงนี้คล้ายสระไทย “อี” /u/ และ “อือ” /u:/ แต่ไม่มีในระบบสระภาษาอังกฤษ	

ตาราง 3 การเปรียบเทียบหน่วยเสียงสระเดี่ยว (Monophthongs) ของภาษาอังกฤษกับภาษาไทย

English	Thai
/iə/ “year” /jɪə/ (ไม่มี)	/ia/ /kíɑʔ/ “เกียะ” /ia/ /ri:an/ “เรียน”
เสียง /iə/ เป็นเสียงที่ไม่มีในภาษาไทย มักสะกดด้วย ‘ea’ “real”, ‘ear’ “dear”, ‘ere’ “here”, ‘eer’ “deer”, ‘eo’ “theory”, ‘eu’ “museum”, ‘io’ “period”, ‘iou’ “serious” เสียงนี้ใกล้เคียงกับ /ia/ เช่น “เอียะ” หรือ “เอีย” แต่มีความต่างคือ /iə/ เป็นสระประสมที่เปล่งสองเสียงต่อเนื่องกัน เริ่มจาก /ɪ/ ซึ่งเป็นเสียงสั้น ไม่ห่อ เสียงสูงด้านหน้า แล้วเลื่อนไปยัง /ə/ ซึ่งเป็นเสียงกลางสั้น เมื่อรวมกันจึงคล้าย “อี-เออะ” ต่างจากภาษาไทยที่ออกเสียงรวบเดียว คนไทยจึงมักออกเสียงผิด เช่น “peer” /piə/ → [pi:], “zero” /ziəroʊ/ → [sero:] เพราะได้รับอิทธิพลจากตัวสะกดภาษาอังกฤษที่มีความหลากหลายของเสียงสระ	

English	Thai
/eə/ “hair” /heə/ (ไม่มี)	-
เสียง /eə/ ไม่มีคู่เปรียบเทียบตรงในภาษาไทย มักปรากฏในคำสะกดเช่น ‘a’ “Mary”, ‘are’ “care”, ‘ear’ “bear”, ‘air’ “air”, ‘eir’ “their”, ‘ere’ “there”, ‘ar’ “scarce” เป็นต้น เสียง /eə/ เป็นสระประสม เริ่มจาก /e/ สั้น ไม่ห่อ กลาง ช้างหน้า แล้วเลื่อนไป /ə/ (Schwa) กลาง สั้น ทั้งไม่ห่อและห่อ รวมกันคล้าย “เออะ-เอะ” ผู้เรียนชาวไทยมักออกเสียงผิดเพราะตัวสะกดหลากหลายและไม่สอดคล้องกับระบบเสียงภาษาไทย เช่น “Mary” /meəri/ → [ma:ri], “bear” /beə/ → [bi:] ซึ่งสะท้อนอิทธิพลของการเทียบเสียงตามตัวอักษร (Orthographic Interference) เป็นอุปสรรคสำคัญในการออกเสียงสระประสมที่ไม่มีในภาษาไทย	
/ʊə/ “tour” /tuə/ (ไม่มี)	/ua/ /yúaʔ/ “ยัวะ” /u:a/ /wu:a/ “วัว”
เสียง /ʊə/ ไม่มีตรงกับภาษาไทยโดยตรง แต่ใกล้เคียงกับ /ua/ หรือ /u:a/ เช่น “ตัว” หรือ “กลัว” อย่างไรก็ตาม /ʊə/ เป็นสระประสม เริ่มจาก /ʊ/ ห่อ สั้น สูง ช้างหลัง แล้วเลื่อนไป /ə/ กลาง สั้น ทั้งห่อและไม่ห่อ รวมกันคล้าย “อุ-เออะ” มักปรากฏในคำสะกดหลากหลาย เช่น ‘oor’ “poor”, ‘our’ “tour”, ‘u’ “mural”, ‘ua’ “casual”, ‘ue’ “fluent”, ‘ure’ “sure” ความหลากหลายของตัวสะกดทำให้ผู้เรียนชาวไทยมักออกเสียงผิด เช่น “poor” /puə/ → [po:], “mural” /mjʊərəl/ → /mu:ro:n/ จากงานวิจัยของ อาทิตย์ ถมมา (Thomma, 2024: 241) พบว่า ผู้เรียนชาวไทยมีอัตรา การออกเสียงผิดพลาดในเสียง /ʊə/ สูงถึง 93.75% ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความยากของเสียงนี้ และความจำเป็นในการฝึกฝนเพื่อการรับรู้และออกเสียงอย่างถูกต้อง โดยเฉพาะการตระหนักถึง ความแตกต่างระหว่างการสะกด (Spelling) กับเสียงจริง (Pronunciation) ที่ไม่ได้สอดคล้องกัน ในภาษาอังกฤษ	
/ei/ “pain” /pein/ (ไม่มี)	-
เสียง /ei/ เป็นสระประสมที่ไม่มีในภาษาไทย เริ่มจาก /e/ ไม่ห่อ สั้น กลาง ช้างหน้า แล้ว เลื่อนไป /i/ ไม่ห่อ สั้น สูง ช้างหน้า รวมกันคล้าย ‘ มักพบในคำสะกดหลายรูป เช่น ”อี-เอ“a...e’ “take”, ‘a’ “nation”, ‘ai’ “brain”, ‘ay’ “say”, ‘eight’ “eight”, ‘ea’ “great”, ‘ey’ “obey” ผู้เรียนชาวไทยมักออกเสียงผิดโดยลดเสียงประสมเหลือ /e/ เช่น “rein” /rein/ → [len], “great” /gret/ → [ket], “late” /leit/ → [let] สาเหตุหลักมาจากการถอดเสียง ตามตัวสะกด โดยตีความตามระบบภาษาไทยว่าเป็น “เอะ” หรือ “เอ” เพียงอย่างเดียว ปรากฏการณ์นี้เน้นความจำเป็นในการสอนฟังและออกเสียงแยกจากตัวสะกดเพื่อพัฒนาทักษะ สัทศาสตร์อย่างถูกต้อง	

English	Thai
/aɪ/ “time” /tʰaɪm/ (ไม่มี)	-
เสียง /aɪ/ เป็นสระประสม เริ่มจาก /a/ ห่อ ยาว ต่ำ ข้างหลัง แล้วเลื่อนไป /ɪ/ ไม่ห่อ สั้น สูง ข้างหน้า รวมกันคล้าย / ‘อาย’ แม้ใกล้เคียงไทย “อี-อา” /aj/ แต่ไม่มีในระบบเสียงภาษาไทย ปรากฏในคำสะกดหลายรูป เช่น ‘i...e’ “fine”, ‘i’ “find”, ‘igh’ “light”, ‘y’ “fly”, ‘ie’ “lie”, ‘ai’ “aisle”, ‘ei’ “height”, ‘eye’ “eye”, ‘uy’ “buy”, ‘ye’ “bye” ผู้เรียนชาวไทยมักออกเสียงผิดโดยถอดตามตัวสะกด เช่น “fine” /fʰaɪn/ → [fʰɪn], “sign” /sʰaɪn/ → [sʰɪk], “buy” /bʰaɪ/ → [bʰuːj] เนื่องจากตีความตัวอักษร ‘i’ หรือ ‘y’ เป็น “อี” หรือ “อาย” ตามภาษาไทย ดังนั้น การฝึกแยกเสียง /aɪ/ โดยไม่ยึดตัวสะกดเป็นสิ่งสำคัญต่อการพัฒนาทักษะฟังและพูดภาษาอังกฤษอย่างถูกต้อง	
/ɔɪ/ “boy” /bɔɪ/ (ไม่มี)	-
เสียง /ɔɪ/ เป็นสระประสม เริ่มจาก /ɔ/ ห่อ ยาว กลาง ข้างหลัง แล้วเลื่อนไป /ɪ/ ไม่ห่อ สั้น สูง ข้างหน้า รวมกันคล้าย “ออย-อี” ไม่มีในภาษาไทย มักปรากฏในคำสะกดหลายรูป เช่น ‘oi’ “oil”, ‘oy’ “boy”, ‘uo’ “buoy” ผู้เรียนชาวไทยมักออกเสียงผิดโดยลดเสียงประสมเป็นสระเดี่ยว เช่น “boy” /bɔɪ/ → [bɔːj], “coin” /kɔɪn/ → [kɔːn] สาเหตุเกิดจากการถอดเสียงตามตัวสะกด (Orthographic influence) และความไม่มีเสียงนี้ในไทย ดังนั้น การฝึกฟังเสียงเจ้าของภาษาและออกเสียงแยกระหว่าง /ɔ/ กับ /ɪ/ ก่อนเชื่อมเสียงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้ออกเสียงสระประสม /ɔɪ/ ถูกต้อง	
/əʊ/ “show” /ʃəʊ/ (ไม่มี)	-
เสียง /əʊ/ เป็นสระประสม ไม่มีในภาษาไทย เริ่มจาก /ə/ กลาง สั้น ทั้งห่อและไม่ห่อ แล้วเลื่อนไป /ʊ/ ห่อ สั้น สูง ข้างหลัง รวมกันคล้าย “อุ-เอะ” มักปรากฏในคำสะกดหลายรูป เช่น ‘o’ “go”, ‘o...e’ “home”, ‘oa’ “boat”, ‘ow’ “show”, ‘oe’ “toe” ผู้เรียนชาวไทยมักถอดเสียงตามตัวสะกด เปลี่ยนเป็นสระเดี่ยว /oː/ หรือ /o/ เช่น “go” /gəʊ/ → [kɔː], “boat” /bəʊt/ → [bɔːt], “show” /ʃəʊ/ → [tɕɔː] จากงานวิจัยของอาทิษฐ์ ถมมา (Thomma, 2024: 247) พบว่า นักศึกษาไทยมีอัตราการออกเสียงผิดพลาดในเสียง /əʊ/ สูงถึง 94% โดยส่วนใหญ่ออกเสียงเป็น /oː/ หรือ /o/ แทน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความเข้าใจผิดอย่างเป็นระบบในการแยกแยะเสียงประสมจากเสียงเดี่ยว เสียง /əʊ/ จึงเป็นหนึ่งในเสียงสำคัญที่ควรให้ความสำคัญเป็นพิเศษในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยควรเน้นการฝึกฟังอย่างละเอียด การแยกส่วนเสียง และการฝึกออกเสียงแบบซ้ำ ๆ เพื่อให้สามารถควบคุมการเคลื่อนไหวของลิ้นและริมฝีปากได้อย่างแม่นยำ	

English	Thai
/aʊ/ “cow” /kaʊ/ (ไม่มี)	-
เสียง /aʊ/ เป็นสระประสม ไม่มีในภาษาไทย เริ่มจาก /a/ ห่อ ยาว ต่ำ ข้างหลัง แล้วเลื่อนไป /ʊ/ ห่อ สั้น สูง ข้างหลัง รวมกันคล้าย “อุ-อา” มักปรากฏในคำสะกดเช่น ‘ou’ “round”, ‘ow’ “down” ผู้เรียนชาวไทยมักถอดเสียงตามตัวสะกดเป็นสระเดี่ยว /o:/ หรือ /o/ เช่น “out” /aʊt/ → [o:t], “round” /raʊnd/ → [lo:n], “down” /daʊn/ → [do:n] ข้อผิดพลาดนี้เกิดจากอิทธิพลของรูปอักษร (Orthographic Influence) ซึ่งตีความ ‘ou’ หรือ ‘ow’ เป็นเสียงไทยที่คุ้นเคย แทนที่จะออกเสียงตามลักษณะการเลื่อนของเสียงประสม ดังนั้น การฝึกจำแนกและออกเสียง /aʊ/ แยกส่วนจึงสำคัญต่อทักษะฟังและพูดของผู้เรียนชาวไทย	
-	/ua/ /uaʔ/ “เพือะ” (สระนี้ไม่ปรากฏในภาษาไทย) /w:a/ /rw:a/ “เรือ”
เสียง /ua/ และ /w:a/ ไม่มีเสียงเปรียบเทียบกับในภาษาไทย	

ตาราง 4 การเปรียบเทียบหน่วยเสียงสระประสมของภาษาอังกฤษกับภาษาไทย

English	Thai
/eɪ/ “player” /pleɪ/, /aɪə/ “fire” /faɪə/, /ɔɪə/ “royal” /rɔɪə/, /əʊə/ “lower” /ləʊə/, /aʊə/ “hour” /aʊə/	
สระประสมสามเสียง คือ เสียงสระที่เคลื่อนจากสระหนึ่งไปยังอีกสระหนึ่งแล้วต่อไปยังสระที่สามในพยางค์เดียว เป็นรูปแบบเสียงซับซ้อนในภาษาอังกฤษ ผู้เรียนที่ไม่ใช่เจ้าของภาษามักพบความยากในการฟังและออกเสียง โดยทั่วไป สระประสมสามเสียงเกิดจากการเติมสระขวา (Schwa) /ə/ ต่อท้ายสระประสมแบบปิด (Closing Diphthongs) มี 5 เสียง ได้แก่ /aɪə/, /aʊə/, /eɪə/, /əʊə/, และ /ɔɪə/ ซึ่งลักษณะของการออกเสียงมีความสำคัญต่อความคล่องและความชัดเจนของการพูด ผู้เรียนชาวไทยมักเผชิญปัญหาในการรับรู้และออกเสียง เพราะเสียงเหล่านี้ไม่มีในระบบเสียงภาษาไทย ทำให้เกิดความยากทั้งในด้านการฟังแยกแยะเสียงหรือคำพูด (Perception) และการออกเสียงหรือสร้างคำพูด (Production) หนึ่งในปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนชาวไทยประสบปัญหา คือ ความแตกต่างของระบบเสียงระหว่างภาษาไทยกับอังกฤษ เพราะภาษาไทยไม่มีสระที่เปลี่ยนสามเสียงภายในพยางค์เดียว ทำให้ผู้เรียนมักลดรูปเสียงเหลือเพียงสระเดี่ยวหรือสระประสมสองเสียง โดยไม่สามารถออกเสียงส่วนท้ายของสระประสมสามเสียงได้อย่างถูกต้อง (Jenkins, 2000) นอกจากนี้ ปัญหาการออกเสียง สระประสมสามเสียงยังเกี่ยวข้องกับความสามารถในการแยกลำดับเสียงสระอย่างแม่นยำ ซึ่งต้องควบคุมกลไกการออกเสียงและจังหวะการเปล่งเสียง โดยเฉพาะเสียง /ə/ ที่มักถูกละเลยหรือออกเสียงไม่ชัดเจน (Brown, 1990)	

English	Thai
เสียงสระที่ซับซ้อนที่สุดในภาษาอังกฤษ คือ สระประสม 3 เสียง ที่อาจออกเสียงได้ค่อนข้างยาก และยากต่อการจดจำเป็นอย่างมาก (Roach, 2009: 18) ซึ่งสอดคล้องกับอาทิตย์ ถมมา (Thomma, 2024: 258-259) อธิบายว่า ผู้เรียนชาวไทยมักออกเสียงสระประสมสามเสียงผิดโดยเปลี่ยน [i] และ [u] เป็น glide [j] และ [w] เช่น “employer” → [ɪmploɪə], “lower” → [ləwə] เนื่องจากไม่มีสระประสมสามเสียงในภาษาไทย ตัวสะกด ‘y’ และ ‘w’ ยังทำให้เข้าใจผิดว่า เป็นสองพยางค์ สระประสมเหล่านี้จึงยากกว่าสระเดี่ยว และผู้เรียนมักฟังการสะกดคำมากกว่าการฟัง ส่งผลให้เกิดข้อผิดพลาดทั้งหมดใน 5 เสียง คิดเป็นร้อยละ 100 แม้ผู้เรียนจะจดจำรูปแบบสระประสมสามเสียงได้จากการเรียนในห้องเรียน แต่การนำไปใช้พูดจริงยังมีข้อจำกัด เพราะการออกเสียงต้องการความคล่องแคล่วและการควบคุมกล้ามเนื้อสอดคล้องกับจังหวะและน้ำเสียงของเจ้าของภาษา (Pennington & Richards, 1986) จากปัจจัยทั้งหมดนี้ การพัฒนาทักษะการออกเสียงสระประสมสามเสียงในผู้เรียนชาวไทยจำเป็นต้องอาศัยวิธีการสอนที่เน้นการฝึกการฟังและการเปล่งเสียงแบบเป็นขั้นตอน พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการรับรู้ความแตกต่างของเสียงในระดับจุลภาคเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจทั้งในเชิงกลไกและเสียงที่เกิดขึ้นจริง	

ตาราง 5 การเปรียบเทียบหน่วยเสียงสระประสมสามเสียงของภาษาอังกฤษกับภาษาไทย

องค์ความรู้ใหม่

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบระบบหน่วยเสียงสระสามารถสรุปองค์ความรู้สำคัญที่ได้จากการศึกษาและนำเสนอเป็นข้อ ๆ และแผนภาพสรุปดังต่อไปนี้

1. องค์ประกอบและภาพรวมของระบบเสียงสระ (The Vowel System)

- จำนวนหน่วยเสียง ระบบเสียงสระของภาษาอังกฤษมีหน่วยเสียงมากกว่าภาษาไทย (25 หน่วยเสียงในภาษาอังกฤษ เทียบกับ 21 หน่วยเสียงในภาษาไทย)

- สระเดี่ยว (Monophthongs) มีลักษณะการออกเสียงที่คล้ายคลึงกันในระดับสูงระหว่างสองภาษา ทำให้ผู้เรียนชาวไทยอาจไม่ประสบปัญหาในการออกเสียงสระเดี่ยวมากนัก

- ภาษาอังกฤษประกอบด้วยสระเดี่ยวมี 12 หน่วยเสียง (7 เสียงสั้น, 5 เสียงยาว/ขวา)

- ภาษาไทยประกอบด้วยสระเดี่ยวมี 18 หน่วยเสียง (9 เสียงสั้น, 9 เสียงยาว)

- สระประสม (Diphthongs & Triphthongs) เป็นแหล่งกำเนิดปัญหาหลักในการออกเสียง

- สระประสมมีความแตกต่างในการออกเสียงอย่างมากระหว่างสองภาษา โดยภาษาอังกฤษมี 8 หน่วยเสียง (สำเนียง RP) ในขณะที่ภาษาไทยมีเพียง 3 หน่วยเสียง

- สระประสมสามเสียงมี 5 หน่วยเสียง และไม่ปรากฏในระบบเสียงของภาษาไทยเลย (พบเฉพาะใน British English) จึงเป็นอุปสรรคที่ยากยิ่งสำหรับผู้เรียนชาวไทย

2. ปัญหาและความท้าทายของผู้เรียนชาวไทย (The Challenge for Thai Learners)

- อิทธิพลจากภาษาแม่ (L1 Interference) คนไทยมักประสบความยากลำบากในการออกเสียงภาษาอังกฤษเนื่องจากอิทธิพลของภาษาแม่

- ความคลาดเคลื่อนจากการสะกด ผู้เรียนมักออกเสียงผิดพลาด เนื่องจากการยึดติดกับการออกเสียงตามตัวอักษรสระ A E I O U (Grapheme-phoneme Inconsistency) ซึ่งในภาษาอังกฤษนั้นตัวอักษรหนึ่งตัวสามารถแทนได้หลายเสียงทำให้เกิดความสับสน

- การขาดเสียงในระบบภาษาไทย (Phonemic Gap) การที่เสียงสระประสมหลายเสียงในภาษาอังกฤษไม่มีในภาษาไทย ทำให้ผู้เรียนมีแนวโน้มที่จะแทนที่เสียงเหล่านั้นด้วยเสียงที่ใกล้เคียงในภาษาแม่ ซึ่งนำไปสู่ความคลาดเคลื่อนในการสื่อสาร

3. องค์ความรู้ใหม่และแนวทางการประยุกต์ใช้เพื่อการสอน (New Knowledge and Pedagogical Implication)

- หลักการสอน ผู้สอนควรใช้การวิเคราะห์เปรียบเทียบ (Contrastive Analysis) ตามหลักสัทศาสตร์เพื่ออธิบายความแตกต่างของระบบเสียงอย่างชัดเจน

- องค์ความรู้ใหม่ การประยุกต์ใช้เครื่องมือฝึกการออกเสียงที่เน้นความแตกต่างทางสัทวิทยา

- แผนที่เสียงสระ (Vowel Space Mapping) เป็นเครื่องมือที่ช่วยวิเคราะห์และแสดงตำแหน่งการออกเสียงสระเพื่อให้ผู้เรียนเห็นภาพและเข้าใจถึงกลไกการออกเสียงที่แตกต่างกัน

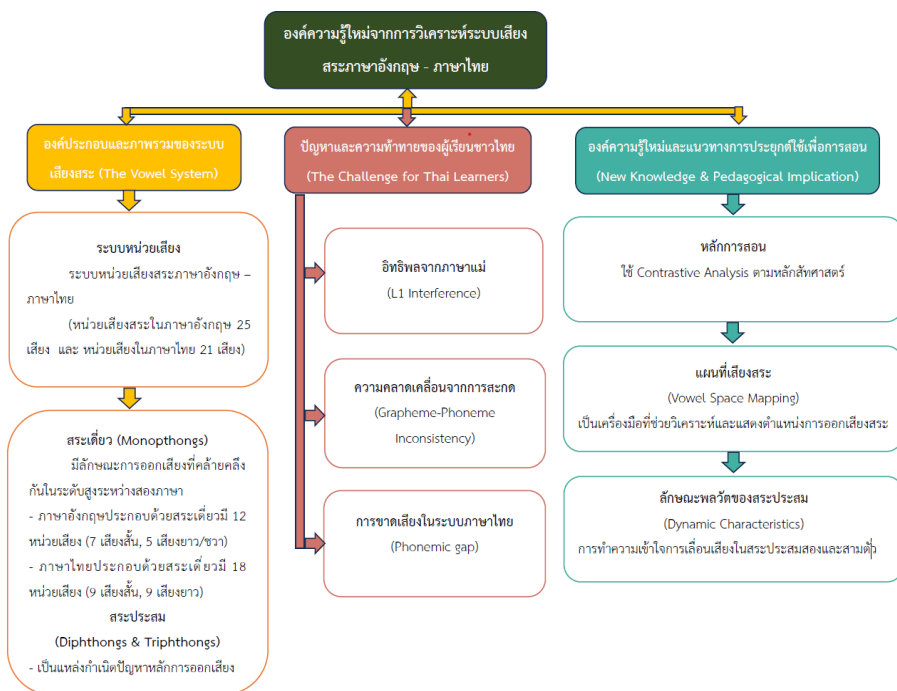
- ลักษณะพลวัตของสระประสม การทำความเข้าใจการเลื่อนเสียง (Dynamic Characteristics) ในสระประสมสองและสามตัวจะช่วยให้ผู้เรียนชาวไทยสามารถออกเสียงได้อย่างชัดเจนและใกล้เคียงเจ้าของภาษามากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

- แนวทางใหม่การใช้แผนที่เสียงสระ + พลวัตสระประสม แผนที่เสียงสระ (Vowel Space Mapping) ทำให้เสียงมองเห็นได้

- การใช้แผนที่ตำแหน่งสระ (Vowel Chart) เพื่อให้ผู้เรียนเห็นตำแหน่งของลิ้น (สูง-ต่ำ / หน้า-หลัง), เปรียบเทียบเสียงสระอังกฤษ-ไทยได้ชัดเจน, เข้าใจเหตุผลเชิงกายภาพว่า ทำไมเสียงบางคู่จึงยาก เช่น /ɪ/ vs /i:/, /ɒ/ vs /u:/ และทำให้ทราบว่า สระ /æ/ ไม่มีในภาษาไทย จึงเป็นช่องว่างทางหน่วยเสียง (Phonemic Gap)

- รูปแบบแบบฝึกที่เกิดขึ้น คือ แบบฝึกกลอนี้ว / วาดเส้นบนแผนที่เสียงสระ, แบบฝึกจับคู่เสียงกับตำแหน่งในแผนที่, แบบฝึกเปรียบเทียบระยะห่างของตำแหน่งสระภาษาอังกฤษกับภาษาไทย และแบบฝึกให้ผู้เรียนผลิตไล่ตำแหน่งสระ เช่น /i-ɪ-e-æ/

- ผลที่ผู้เรียนจะได้รับ คือ การออกเสียงได้ถูกต้อง เพราะเข้าใจกลไก ไม่ใช่แค่จำ, การลดปัญหาจากอิทธิพลภาษาแม่ เช่น /e:/ → /ei/, การเข้าใจความต่างระหว่างสระภาษาอังกฤษกับภาษาไทยชัดกว่าเดิม, สามารถควบคุมการขยับลิ้นระหว่างสระประสมได้, และการนำไปใช้สื่อสารได้จริง ไม่ใช่แค่ท่องจำสัทอักษรสากล (IPA)

ภาพ 6 แผนภาพองค์ความรู้ใหม่จากการวิเคราะห์ระบบเสียงสระภาษาอังกฤษ-ภาษาไทย

สรุป

ภาษาอังกฤษได้กลายเป็นภาษาสากลที่มีบทบาทสำคัญต่อการสื่อสาร การศึกษา และการทำงานระดับนานาชาติ อย่างไรก็ตาม ผู้เรียนชาวไทยมักประสบอุปสรรคในการออกเสียงภาษาอังกฤษ อันเนื่องมาจากความแตกต่างเชิงโครงสร้างของระบบเสียงสระระหว่างภาษาอังกฤษกับภาษาไทย ความคลาดเคลื่อนนี้ส่งผลต่อทักษะการฟังและการสื่อสารอย่างมีนัยสำคัญ งานวิจัยจำนวนมากชี้ให้เห็นว่า อิทธิพลของภาษาแม่และความไม่สอดคล้องระหว่างเสียงกับตัวสะกดภาษาอังกฤษเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดความผิดพลาดในการออกเสียง การวิเคราะห์เปรียบเทียบระบบเสียงสระระหว่างทั้งสองภาษาจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อสร้างความเข้าใจเชิงลึกถึงความเหมือนและความแตกต่าง อันจะเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนชาวไทย โดยมุ่งเน้นการฝึกฝนด้านสัทศาสตร์และการใช้สื่อการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อปัญหาเฉพาะทางเสียงอย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา นาคสกุล. (2541). *ระบบเสียงภาษาไทย*, พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: โครงการตำราคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดารณี ศักดิ์ศิริผล. (2541). *เสียงในภาษาไทย*, พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นันทนา รณเกียรติ. (2555). *สัทศาสตร์เพื่อการสอนการออกเสียงภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปรารมภ์รัตน์ โชติกเสถียร. (2552). *การออกเสียงสระและเสียงพยัญชนะในภาษาอังกฤษ*, พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรวรรณ ศรียาภัย. (2556). *ภาษาศาสตร์ภาษาไทย*, พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี: สัมปัญญะ.
- Behr, N., S. (2022). English Diphthong Characteristics Produced by Thai EFL Learners: Individual Practice Using PRAAT. *Computer Assisted Language Learning Electronic Journal*. 23 (1), 401-424.
- Brown, G. (1990). *Listening to Spoken English*, 2nd ed. London: Longman.
- Daland, R., et al. (2015). When in Doubt, Read the Instructions: Orthographic Effects in Loanword Adaptation. *Lingua*. 159 (5), 70-92. DOI:10.1016/j.lingua.2015.03.002

- Fasold, R. W. and Connor-Linton, J. (2006). *An Introduction to Language and Linguistics*. New York: Cambridge University Press.
- Fichtner, E. G. (1976). The Pronunciation of the English: A Case Study in Phoneme-Grapheme Relationships. *TESOL Quarterly*. 10 (2), 193-202. DOI:10.2307/3585640
- Fromkin, V., et al. (2014). *An Introduction to Language*, 10th ed. Boston: Cengage Learning.
- Hamdi, S. (2017). Lexical Borrowing in Arabic and the Role of Orthography. *International Journal of Language and Linguistics*. 4 (2), 17-32.
- Iadkert, K., et al. (2024). Acoustic Measurements and Intelligibility of English Vowels Produced by Thai Speakers. *Studies in English Language and Education*. 11 (2), 671-694. DOI:10.24815/siele.v11i2.33337
- Jenkins, J. (2000). *The Phonology of English as an International Language: New Models, New Norms, New Goals*. Oxford: Oxford University Press.
- Jones, D. (1922). *An Outline of English Phonetics*. New York: G.E. Stechert & Co.
- Khamkhien, A. (2010). Thai Learners' English Pronunciation Competence: Lesson Learned from Word Stress Assignment. *Journal of Language Teaching and Research*. 1 (6), 757-764. DOI:10.4304/jltr.1.6.757-764
- Ladefoged, P. and Disner, S. F. (2012). *Vowels and Consonants*, 3rd ed. West Sussex: Wiley-Blackwell.
- Ladefoged, P. and Johnson, K. (2015). *A Course in Phonetics*, 7th ed. Stamford: Cengage Learning.
- Luksaneeyanawin, S. (1983). *Intonation in Thai*. (Doctoral Dissertation). University of Edinburgh, Edinburgh.

- Munro, M. J. (2021). On the Difficulty of Defining “Difficult” in Second-Language Vowel Acquisition. *Frontiers in Communication*. 6, 6393-98. DOI:10.3389/fcomm.2021.639398
- Pennington, M. C. and Richards, J. C. (1986). Pronunciation Revisited. *TESOL Quarterly*. 20 (2), 207-225. DOI:10.2307/3586541
- Roach, P. (2009). *English Phonetics and Phonology: A Practical Course*, 4th ed. Cambridge: Cambridge University Press.
- Smith, J. L. (2006). Loan Phonology is not All Perception: Evidence from Japanese Loan Doublets. In Vance, T. J. and Jones, K. A. (eds.). *Japanese/Korean Linguistics, Vol. 14*. (pp. 63-74). Stanford: CSLI Publications.
- Suntornsawet, J. (2022). A Systemic Review of Thai-accented English Phonology. *PASAA: Journal of Language Teaching and Learning*. 63 (1), 348-370. DOI: 10.58837/CHULA.PASAA.63.1.13
- Thomma, A. (2024). *A Linguistic Analysis of Errors of Thai Speakers Learning English*. (Doctoral Dissertation) . Manipur University, Manipur.
- Vendelin, L. and Peperkamp, S. (2006). The Influence of Orthography on Loanword Adaptations. *Lingua*. 116 (7), 996-1007. DOI:10.1016/j.lingua.2005.07.005